

78. Peygamber Efendimizin Reformları

Bütün peygamberler gibi Resul-i Ekrem (sav) de konumunun farkındadır. Farkındadır; ama vazife yeri olan dünya pek müthüştür. İçinde yaşadığı toplumda ahlâk öyle bozulmuş, çirkin huylar öyle yerleşmiş, kötü tavır ve davranışlar öyle tabiat ve âdet haline gelmiştir ki, Üstadın tabiriyle, bu kötülükler o toplum fertlerinin kan ve damarlarına işlemiştir. Hz. Bediüzzaman, Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) büyüklüğünü meydan okurcasına nazara verdiği bir yerde şöyle der, “Bilirsin ki, sigara gibi küçük bir âdeti, küçük bir kavimde, büyük bir hâkim, büyük bir himmetle, ancak daimî kaldırabilir. Hâlbuki, bak; bu zat, büyük ve çok âdetleri, hem inatçı, mutaassıp, büyük kavimlerden, zahîrî küçük bir kuvvetle, küçük bir himmetle, az bir zamanda refedip, yerlerine öyle secâyâ-yı âliye kudem ve damarlarına karışmış derecede sabit olarak vaz ve tespit ediliyor. Bunun gibi daha pek çok harika icraatı yapıyor. İşte, şu Asr-ı Saadeti görmeyenlere, Ceziretü'l-Arabî gözlerine sokuyoruz. Haydi, yüzer filozofu alsınlar, oraya gitsinler, yüz sene çalışsınlar! O zatın o zamana nispeten bir senede yaptığının yüzden birisini acaba yapabilirler mi?”

İşte o devrin alışkanlıkları sigara bağımlılığı gibi de değildi. O insanların hepsi belli kötülüklerin morfinmanı, eroinmanı, alkoliği gibi olmuşlardı. Hastalık, ayrıldıkları zaman muvazeneleri bozulacak kadar bütün bünyelerini sarmıştı. O devirde her fert uyuşturucu müptelasına bulaşıp elleri ayakları bağlanıp çılgınlık atmaya, yırtınmaya, dövünmeye başlıyordu. Alışageldikleri çirkinliklerden ayrılmak onları deli ediyordu. Allah-ü Teâlâ, böyle bir ortamda bulunan Peygamber Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) “Sen her şeye rağmen, sana sunulan mesajları Tebliğ et.” diyordu. “Bu senin konumunun gereği... Her konum kendine göre bir duruş ister. Duruşunu çok iyi ayarlayamazsan, seni o yüce konumdan mahrum ederiz.” mesajı veriyordu.

Bir insana, bir toplumda yerleşmiş olan âdet ve alışkanlıkları terk ettirmek oldukça zordur. Bırakın içki, kumar, fuhuş, rüşvet, dolandırıcılık,

hırsızlık ve cinayet gibi kötü alışkanlıkları, bugün bir sigarayı bile insanlara bıraktırmak çok büyük bir başarı sayılmaktadır. Vaizler şiddetle üzerinde durduğu ve ilim adamları zararlarını anlata bitiremedikleri hâlde, sigara gibi içki de kumar da bıraktırılamamaktadır. Öteye gitmeye ne lüzum var; bizzat kendimiz, yerine göre üç öğün yemeği ikiye indirebiliyor, lüks meşrubatı, hatta çay ve kahveyi ve giyeceklerimizdeki çeşitliliği terk edebiliyor muyuz?

Bir de o Nur Asrı'na gidelim: Kendisi hâkim ve hükümdar olmadığı, hiçbir tahakküm ve zorlamaya başvurmamış ve zaten tahakküm ve zora başvurma imkânına da sahip bulunmadığı hâlde, âdet ve alışkanlıkları damarlarına kadar işlemiş, inatçı, mutaassıp, vahşi ve geleneklerine son derece bağlı büyük ve çok çeşitli kavim ve kabilelerden, küçük bir kuvvet, az bir himmet ve çalışma ile ve gayet kısa bir zamanda bir değil, beş değil, belki onlarca, hatta yüzlerce âdet ve alışkanlığı O zâtın (sav) nasıl kaldırdığına şahit oluruz. Bunun da ötesinde, kaldırmakla kalmayıp âdeta serum verme rahatlığı içinde bunların yerine her türlü güzel ahlâkı nasıl zerk ettiğini görürüz. Bundan sonra bize, O'nun karşısında el pençe divan durup, “Eşhedü enneke Resûlullah” demek düşmez mi? Evet, yukarıda zikredilen icraatın sahibi olan O zât (sav), tarihin bir kere daha eşini kaydetmediği tek simadır. Kızını diri diri toprağa gömenler, karıncaya basamaz hale geliyor. İçtimâî hayatı zehirleyen kin ve nefret tohumları çürüyor, sevgi, saygı, şefkat ve hürmet filizleri veriyor. Efendimizden sonra toplum hayatının nasıl değiştiğine işte bir misal:

Hz. Ömer (ra) anlatıyor: Cahiliye devrinde yaptığımız şeylerden biri var ki aklıma geldiğinde kendimi tutamaz ağlarım. Biri de var ki aklıma geldiğinde kendimi tutamaz gülerim. Sorarlar: Ya Ömer! (ra) Bunlar nelerdir?

Hz. Ömer (ra) cevap verir; Aklıma geldiğinde ağladığım şey:

-Bizler cahiliye döneminde kız çocuklarını bir eziklik ve utanç sebebi sayardık. Bunun içinde onlardan kurtulmak için her yolu denerdik.

Birinin kızı olduğu zaman o insanla alay edilirdi. Aha! Bakın bunun kızı olmuş. Benim de bir kızım olmuştu. Belli bir yaşa kadar onu büyüttüm. Ama bir gün onu alıp götürüp bir çukur kazdım. Onu içine yatırdım ve üzerini toprakla kapatıyordum. Diri diri gömdüğüm o masum yavruca da benim elbisemdeki tozları minik elleriyle temizliyordu. Ben ise bu kadar babasına düşkün evladımı gömmeye devam ettim ve o masum yavruyu diri diri gömerek öldürdüm. İşte bu olay karşısında duyulanır ve ağlarım. Sorarlar:

Ya Ömer! (ra) Peki güldüğün olay nedir?

-Hz. Ömer (ra) cevap verir: Bizler yine cahiliye döneminde özellikle uzun yolculuğa çıkacağımız zaman ve sair zamanlarda kendimize helvadan putlar yapardık. Yolculuk boyunca gün boyunca onlara tapınırdık. Bu arada o helvadan yaptığı-mız putlar kururdu. Bir o kadarda lezzetlenirdi. Bizlerde acıktığımız zaman o taptığımız ilah saydığımız putların kollarını bacaklarını koparır onları bir güzel yerdik. İşte bu olay aklıma geldiğinde de kendimi tutamaz gülerim.

Yerli-yabancı, dost-düşman, ölmüş-sağ çok sayıda ilim adamı ve düşünürün kitapları O'nun şahsı, ahlâkı, müşkülliği çözmedeki başarısı, getirdiği nizamın mükemmelliği ve günümüz insanının O'na olan ihtiyacı gibi konularda takdir ve hayranlıklarla doludur.

Elhasıl; Efendimiz (sav) güçlülere hak ve adaleti, zayıflara şefkat ve merhameti, köle ve efendilere eşitliği, kadın ve çocuklara kişilik onurunu, kısaca bütün insanlara adı "İslâm" olan bir medeniyet tesis etti "kullara değil, Allah'a kul olma" bilincini yerleştirdi. Evet, şahıslar da emniyet tesis edildiği gibi, devlet de emniyet ve asayişin işleyiş ve devamına azamî özen göstermeye başladı. Öyle ki; "Dicle kenarında bir kuzuyu kurt parçalasa, Adl-i İllâhî hesabını Ömer'den sorar," dediyecek bir mesuliyet duygusunu vücuda getirdi. Efendimiz (sav) fert ve toplum hayatında işlerin istişare ile yapılmasını ısrarla tavsiye ve emretti. Hem sahabeleri hem de hanımları ile istişare ederek, örnek teşkil etti.

Efendimizin (sav) İffet-i

Kur'an ve hadiste, iffet tabirinin iki farklı boyutta ele alındığı görülür. Birincisi, 'temelluk (dalkavukluk) ve dilencilik yapmamak, başkalarının elinde avucundakine karşı müstağni olmak'; diğeri ise, 'nefsin şehvanî isteklerine boyun eğmemek, harama meyleden uzuvları, eli-ayağı, dili-dudağı, gözü kulağı günahlardan korumaktır.

Allah Resulü (sav)'de ömür boyu iffet abidesi olarak yaşamış, kanaatkârlığın zirvesini tutmuş ve bu hâliyle de onlara örnek olmuştu. Yeri gelmiş hurma lifinden dokunmuş hasır üzerinde yatmış, yeri gelmiş evinde ocak yanmadığı için günlerce açlık çekmiş. Fakat bütün bunlara rağmen ne kendisi ne de ashâbı, yaşadıklarından dolayı bir kez olsun sitemde bulunmamıştır, istiğna derinlikli afif bir hayat sürmenin en güzel örneğini sergilemişlerdir. Resulü Ekrem (sav), sabah-akşam Rabbinden "Allah'ım, Senden hidayet, takva, iffet ve gönül zenginliği ile beraber başkalarına muhtaç olmayacak kadar rızık istiyorum" diye dua ve niyazda bulunur. Efendimiz mahşerin dehşet verici tehlikelerinden 'Allah'ın gölgesine' sığınarak korunacak olan yedi grup insanı anlatırken, bir iffet kahramanından bahsetmiştir. Öyle ki, şehvanî isteklerine karşı alabildiğine kararlı bu babayığit insan, güzellik ve servet sahibi bir kadının günaha davetini "Ben Allah'tan korkarım" çığılığıyla reddebilmiş ve irade ile aşılamaz gibi görünen bir akabeyi iffe-tiyle aşabilmiştir.

Efendimiz mağarada mahsur kalan 3 kişiyi anlatırken "Allah'ım! Amcamın bir kızı vardı. Onu herkesten çok seviyordum. Ondan kâm almak istedim, fakat bana hiç yüz vermedi. Bir kıtlık senesinde elime düştü ve ona kendini teslim etmesi karşılığında yüz dinar verdim, mecburen kabul etti. Ne var ki arzuma nail olacağım sırada, "Allah'tan kork ve bana nikâhsız dokunma!" diye inledi. Ben de o söz üzerine, insanlar arasında en çok sevdiğim kimse olduğu hâlde onu bıraktım, verdiğim parayı da geri almadım. Allah'ım, eğer bunu Senin rızan için yapmışsam, bizi bu sıkıntıdan kurtar!" diyerek iffetini muhafaza

edişini makbul bir amel olarak Allah’a arz eder ve kurtulurlar.

Efendimizin (sav) Haram ve Helal Hassasiyeti

Efendimiz: “Helal olan şeyler belli, haram olan şeyler de bellidir. Bu ikisinin arasında, halkın birçoğunun helal mi haram mı olduğunu bilmediği şüpheli şeyler vardır. Bunlardan sakınanlar, dinini ve ırzını korumuş olurlar. Sakınmayanlar ise harama düşerler. Dikkat edin! Her padişahın girilmesi yasak bir arazisi vardır. Allah’ın yasak arazisi, koruluğu da haram kıldığı şeylerdir.” Haram gıda, sahibini insanlar arasında rezil ettiği gibi, Allah katında da değersiz hale getirir. “İnsanın ilk (çürüyüp) kokacak olan yeri karnıdır. Öyleyse, bir insan gücü yettiğinde karnına temiz olmayan şeyleri sokmamaya çalışsın!”

Efendimiz: “Kim haram bir lokma yerse, Allah onun kırk gece namazını ve kırk sabah da duasını kabul etmez. Haramın besleyip büyüttüğü her et için en layık olan yer cehennemdir. Muhakkak haramdan bir lokma bile eti besleyip büyütür. Allah Resulü (sav) bir gün yatağına yatmış; fakat sabaha kadar uyuyamamış ve yatağında dönüp durmuştu. Sabah olduğunda mübarek zevceleri O’nun (sav) bu sıkıntısının sebebini sorduğunda Efendimizin cevabı şu olmuştu: “Yatağımı hazırlarken yere düşmüş bir hurma buldum. Onu ağızma koydum. Fakat sonra aklıma geldi ki, bizim evde sadaka ve zekât hurmaları da bulunuyor. Ya bu hurma, onlardan ise! İşte sabaha kadar bunu düşündüm, bunun ızdırabıyla sağa sola dönüp durdum. Bir türlü gözüme uyku girmede.” Bu kadar küçük şüphe karşısında bile hassas davranıyor ve bu yönüyle ümmetine de örnek oluyordu.

Efendimiz: “Cennetlikler üç kısımdır: Adil devlet başkanı, yakınlarına ve müslümanlara karşı merhametli olan kimse, ailesi kalabalık olduğu halde haram kazançtan sakınıp kimseden bir şey istemeyen iffetli müslüman.”

Salih amelde bulunabilmek, helâl rızıkla beslenmeye bağlıdır. Haramlarla beslenen bir insanın amellerinin de salih olabilmesi zordur. Efendimiz haramların başlıcalarını şöyle ifade eder:

-Faizden kazanılan para, Allah’ın nezdinde günah bakımından otuz altı kere yapılan zina-dan daha kötüdür.

-Altın, ipek gibi ziynet eşyaları, benim ümmetinden ancak kadınlara helâldir, erkeklere ise, haramdır.

-Rüşvet alanda verende cehennemliktir.

-Sarhoşluk yapan her madde haramdır. Çoğu sarhoşluk yapan bir maddenin bir avuç kadarı dahi haramdır.